باقر صحراورودی

باقر صحراورودی در دوران زندگی هنری‌اش بارها و بارها مقابل دوربین قرار گرفت اما اولین بار او را در نقش معلم و در داستان‌های صمد دیدیم. او از سال ۱۳۵۶ در کنار کار در سینما و بازی در فیلم‌هایی چون «در آرزوی ازدواج»، «مسافران»، «دندان طلا»، «جیب‌برها به بهشت نمی‌روند» و... در تلویزیون هم حضور پررنگی داشت. مجموعه «دمی با ملا و عبید»، «گلدان‌ها و آفتاب»، «سایه همسایه»، «قصه‌های زندگی» و... تنها بخشی از آثاری هستند که نام صحراورودی به عنوان بازیگر در آن‌ها به چشم می‌خورد.

کیانوش گرامی از آن بازیگرانی است که همیشه هست ولی حضورش هیچ وقت آنقدر پررنگ نبوده که بتوان او را پای ثابت سینما و تلویزیون دانست. کارهای زیادی در کارنامه‌اش دارد و این روزها بیشتر ترجیح می‌دهد در شبکه نمایش خانگی بازی کند. او معتقد است اوضاع خراب سینما و وضعیت معلوم‌الحال تلویزیون روی کار او هم اثر گذاشته و به همین دلیل با حضور بیشتر در شبکه نمایش خانگی، تلاش می‌کند که حاشیه امنی برای خودش دست و پا کند. با این که به نظر می‌رسد از بازیگران خیلی قدیمی سینماست ولی متولد ۱۳۴۱ است و ۵۲ سال دارد. او سال ۵۴ با مجموعه تلویزیونی «آتش بدون دود» که از روی اثر نادر ابراهیمی و به کارگردانی خود ابراهیمی، ساخته شد وقتی ۱۳ ساله بود، برای اولین بار دیده شد. او با محمدعلی کشاورز، مهری ودادیان، مهری مهرنیا، اکبر زنجان‌پور، جمشید گرگین و جعفر والی روی آنتن تلویزیون ملی ایران رفت و از آن روز پله پله و آرام آرام به حرکتش در دنیای بازیگری و سینما ادامه داد. سال ۶۶ برای اولین بار در فیلم سینمایی «سرب» ساخته مسعود کیمیایی همکاری کرد و از آن روز پای ثابت کارهای کارگردان محبوبش شد، یکی از منفی‌های بانمک سینما و بزن بهادرها و کیف‌کش‌هایی که در فیلم‌های کیمیایی همیشه جایی دارند، اما حالا کیانوش گرامی، از کیمیایی و سینمایش هم خسته شده است. در دفتر فیلمسازی‌اش، «هستی» مشغول کارهایی است و تمام تلاشش را می‌کند تا از قافله سینما عقب نماند. جایی گفته بود از تدارکچی بودن در سینما شروع کرده و وقتی مرگ غریبانه نعمت‌ا... گرجی و محمد ورشوچی را دیده، احساس خطر کرده و تمام تلاشش را می‌کند تا سرنوشت با او مثل قدیمی‌ترها تا نکند: «یک اصطلاح قدیمی در کشتی هست که می‌گوید پهلوان زنده را عشق است. تا هستی و رو پا هستی دوستت دارند. احساس خطر کردم که نکند مثل بعضی از هنرمندان‌مان بشوم که اواخر عمرشان کمرنگ می‌شوند و بیشتر از لحاظ روحی لطمه می‌خورند. خیلی از هنرپیشه‌ها- حتی قبل از انقلابی‌ها- تا کم کار شدند، از لحاظ روحی بیمار شدند. نه این که از مرگ بترسم، از بد مردن و بی‌کس مردن می‌ترسم و گرنه بالاخره مردن حق است...» با او از حال و هوای این روزهایش حرف زده‌ایم. مرد نقش منفی و دوست‌داشتنی سینما و تلویزیون‌مان حرف‌های جالبی زده است که در ادامه می‌خوانید.

کیانوش گرامی در گفتگو با صبا از کارگاه آزاد فیلمسازی‌اش می‌گوید:

۲۰ سال با کیمیایی کار کردم؛ بس است دیگر!

کیانوش گرامی در سال‌های اخیر وارد حیطه تهیه‌کنندگی شده است. کارگاه آزاد فیلمسازی به نام «هستی» را راه‌اندازی و چند فیلم را برای شبکه خانگی تولید کرده است. او در این مؤسسه فقط به ساخت فیلم و تربیت بازیگر و... فکر می‌کند. گرامی درباره تازه‌ترین فعالیت‌هایش به صبا می‌گوید: «در اوضاع خراب سینما ترجیح می‌دهیم همچنان در شبکه خانگی کار کنیم. به تازگی هم فیلمی طنز با نام «عملیات پشت بام» را تهیه کرده‌ام که به غیر از خودم یکسری از بازیگران طنز از جمله مهران رجبی، رضا ناجی، رامین ناصرنصیر و آرش نوذری هم در آن بازی داشته‌اند.»

او در مورد «عملیات پشت بام» بیشتر توضیح می‌دهد و می‌گوید: «در این کار شخصیت اصلی یک فرش است؛ فرشی که سر از یک مهمانی درمی‌آورد و بر اثر اشتباهی، روی آن بتادین ریخته می‌شود و تلاش برای پاک کردن رنگ بتادین باعث می‌شود این فرش از جاهای دیگری سر درآورد.» تم اصلی این کار شباهت زیادی به «لبوسکی بزرگ» اثر برادران کوئن دارد.

گرامی با بیان این که چند فیلم دیگر به نام‌های «شرط آخر»، «پیش شرط ازدواج»، «زمزمه» و «سیاهی لشکر» را نیز برای شبکه خانگی تولید کرده، اظهار می‌دارد: «متأسفانه در شبکه خانگی هم برخی شرکت‌های پخش بدجوری سرمایه‌گذاران و اسپانسرهای خوب سینمایی را به خطر می‌اندازند. چراکه فیلم را در موعد مقرر و زمان قرارداد پخش نمی‌کنند و همین باعث می‌شود برخی سوژه‌ها بسوزد. طبیعی است که چنین فضایی باعث فرار اسپانسرها می‌شود و ترجیح سرمایه‌گذاران را به سمت دنیای دیگری غیر از سینما سوق می‌دهد.»

او با ذکر مثالی از شرکت پارس ویدئو ادامه می‌دهد: «این شرکت بنا بود دو فیلم «زمزمه» و «سیاهی لشکر» را با اواسط بهار توزیع کند اما متأسفانه همه هم و غمش را روی مجموعه‌های متنوع «کلاه قرمزی» گذاشت و طبیعی است که با توجه به محبوبیت این مجموعه، توزیع فیلم‌های ما مرتب به تأخیر بیافتاد.» این بازیگر و تهیه‌کننده درباره این که خیلی‌ها می‌گویند اوضاع تک‌فروشی در شبکه خانگی خیلی بهتر از گیشه سینماهاست، نیز توضیحاتی به صبا می‌دهد و می‌گوید: «سینما که مدت‌هاست حالش خوب نیست. این را بارها و به تأکید از همکاران محترم من شنیده و خوانده‌اید که حرف درستی هم هست. همین حال ناخوش سینما و اوضاع نابسامانش، سرمایه‌گذاران را ناامید کرده است، اما در شبکه نمایش خانگی کمی اوضاع بهتر است. البته اوضاع شبکه نمایش خانگی هم تعریف چندانی ندارد و اگر اسپانسر نباشد، نمی‌توان کاری را تولید کرد. اما ما سعی می‌کنیم روی سوژه‌هایی کار کنیم که مخاطبان از آن‌ها خوش‌شان بیاید و با آن ارتباط برقرار کنند. لااقل به این ترتیب حقوق عوامل کار برمی‌گردد و عده‌ای از اهالی سینما کاری برای انجام دادن دارند و بیکار نمی‌مانند.»

> نزدیک به ۲۰ سال با کیمیایی کار کردم. بس است دیگر. بالاخره تا آخر عمر که نمی‌توان با یک فیلمساز ادامه داد. ضمن این که فضای کاری فعلی من طوری است که در ژانرهایی متفاوت با سینمای کیمیایی مرا می‌خواهند.

او درباره فضای کاری شبکه نمایش خانگی هم توضیح می‌دهد و می‌گوید: «در شبکه نمایش خانگی شما می‌توانی با یک برنامه‌ریزی دقیق فیلمی را نهایتاً در ده روز تمام کنی و به این ترتیب به کاهش هزینه‌ها کمک کنی. اما در سینما که نمی‌شود اینطور کار کرد. نمی‌توانی در عرض ۱۰ روز، کاری تولید کنی و در اکران هم توقع دیده شدن و بازگشت سرمایه داشته باشی. پس طبیعی است که قیاس شبکه خانگی و سینما اساساً کار درستی نیست. این دو فضا بسیار با هم متفاوتند و نمی‌توان اصلاً ساخت کار برای شبکه نمایش خانگی را با ساخت کار برای سینما با هم مقایسه کرد.»

کیانوش گرامی که سال‌ها در گروه تولید فیلم‌های مسعود کیمیایی فعالیت داشت و در آثاری مانند «سلطان»، «ضیافت»، «مرسدس»، «خط قرمز» و «جرم» ایفای نقش هم کرده بود، درباره این که آیا تازه‌ترین فیلم کیمیایی «متروپل» را دیده است یا نه و نظرش در مورد این اثر چیست، می‌گوید: «فیلم تازه کیمیایی را ندیده‌ام و اصلاً مدت‌هاست به سینما نرفته‌ام که بخواهم فیلم ببینم. شاید باورتان نشود حتی فیلم‌های خودم را هم نمی‌بینم چه برسد به فیلم‌های کیمیایی!» کیانوش گرامی درباره این که چرا دیگر مانند سابق با کیمیایی همکاری نمی‌کند، اظهار می‌دارد: «نزدیک به ۲۰ سال با کیمیایی کار کردم. بس است دیگر. بالاخره تا آخر عمر که نمی‌توان با یک فیلمساز ادامه داد. ضمن این که فضای کاری فعلی من طوری است که در ژانرهایی متفاوت با سینمای کیمیایی مرا می‌خواهند.»

او پیش از این در آثار کیمیایی در نقش‌های منفی و بزن بهادر ظاهر می‌شد. ولی مدتی است که در فضای کمدی کارهای تازه‌ای را تجربه می‌کند. گرامی بارها تأکید کرده بود که فیلمساز محبوبش مسعود کیمیایی است، هرچند فضای کارهای حسن فتحی را نیز می‌پسندد.